

PROCES – VERBAL
al Ședinței
Consiliului Regional pentru Dezvoltare Nord

29.06.2017

mun. Bălți, str. Pușkin 38,
Sala Polivalentă a Universității de Stat
„Alec Russo” din Bălți

Prezidează: **Ion LEUCĂ**, președintele CRD Nord,

Total membri ai CRD Nord	48 persoane
Din ei prezenți:	28 persoane
Absenți:	20 persoane
	20 invitați/oaspeți

În total prezenți **48 persoane**

Invitați:

Dorin ANDROS, Secretar de stat în cadrul MDRC

Igor MALAI, șeful-adjunct al Direcției generală dezvoltare regională a MDRC

Alexandr MURAVSCHI, Consultant Național Superior GIZ

Ordinea de zi

Timpul	Subiectul
09:30-10:00	Înregistrarea participanților
10:00-10:10	Cuvânt de salut <i>DI Dorin ANDROS, Secretar de Stat al Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcției DI Ion LEUCĂ, Președintele CRD Nord</i>
10:10-10:15	Prezentarea agendei și a obiectivelor ședinței CRD Nord. <i>DI Ion LEUCĂ, Președintele CRD Nord</i>
10:15-10:40	Cu privire la aprobarea Programului Regional Sectorial în domeniul infrastructurii de sprijin al afacerilor în Regiunea de Dezvoltare Nord. <i>Dna Mariana CEBOTARI, Specialist în planificare strategică și programare ADR Nord</i>
10:40-10:50	Cu privire la Raportul de implementare a Strategiei de Dezvoltare Regională Nord 2016-2020 în semestrul I al a. 2017. <i>DI Ion BODRUG, Directorul ADR Nord</i>
10:50-11:15	Cu privire la Comisiile regionale sectoriale (CRS) în cadrul CRD Nord. <i>DI Victor CIMPOIEȘ, Membru CRD Nord</i>
11:15– 11:25	Cu privire la coordonarea participării ADR Nord la implementarea proiectului IFAD în RDN. <i>Dna Maria PRISACARI, Șef secție Cooperare și Atragerea Investițiilor, ADR Nord</i>
11:25-11:35	Raport cu privire la activitatea CRD Nord în perioada 2015-2017. <i>Dna Diana JOSAN, Specialist în planificare strategică și programare ADR Nord</i>
11:35– 11:50	Diverse. Soluții economice eficiente pentru execuția drumurilor regionale. Bune practici. <i>Reprezentant Lafarge Ciment Moldova SA</i>
11:50-12:00	Concluzii, întrebări, răspunsuri. <i>DI Dorin ANDROS, Secretar de Stat al Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcției DI Ion LEUCĂ, Președintele CRD Nord</i>
12:00	<i>Pauză de cafea</i>

Cuvânt de deschidere

Președintele CRD Nord, dl **Ion LEUCĂ**, a deschis ședința, salutând membrii CRD Nord și mulțumindu-le pentru prezență la ședință. Dl **Ion LEUCĂ** a informat membrii CRD Nord că ședința de astăzi este deliberativă, cu prezența a 28 membri din 48 și a prezentat ordinea de zi care a fost votată unanim.

Ulterior cuvântul a fost oferit dlui **Dorin ANDROS**, Secretar de stat în cadrul MDRC, care a salutat membrii CRD Nord din numele Ministrului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor și a subliniat importanța subiectelor puse în discuție și s-a referit la documentul strategic ce va fi aprobat. La fel, a îndemnat membrii CRD Nord să fie activi la toate subiectele abordate în ședințe de astăzi și să decidă unde ar dori fiecare membru să se implice pentru a da plus valoare regiunii. Și nu în ultimul rând dl **Dorin ANDROS** s-a referit anume la crearea Comisiilor regionale sectoriale și aprobarea Regulamentului comisiei, o activitate ce va fi practic pilotată în acest an, unde fiecare care va dori să participe în aceste CRS-uri se vor implica pentru a dezbate subiectele importante pentru regiune. Astfel, ca membrii CRD Nord, APL-le și beneficiarii proiectelor să devină mai implicați și responsabili inclusiv în implementarea proiectelor de dezvoltare regională.

Ulterior, cuvântul de salut a fost oferit consultantului național superior GIZ, **Alexandr MURAVSCHI**, care a transmis tuturor participanților salutări din partea dlui Philipp JOHANNSEN, deja fostul Director de țară al GIZ, Managerul Proiectului „MSPL 2.0”. Dl MURAVSCHI în discursul său s-a referit la importanța creării CRS-urilor atât la nivel regional, național, cât și pentru donatorii, care au poziția că indiferent de schimbările ce se vor face la nivel național, structurile la nivel regional trebuie să fie păstrate și dezvoltate și în viitor. Chiar și practica ne demonstrează că toate proiectele implementate de către ARD sunt efective cu impact regional. Iar CRD-le vor promova politica dezvoltării regionale mai eficient și mai autonom.

În continuare dl **Ion LEUCĂ**, conform agendei ședinței i-a oferit cuvânt dnei **Mariana CEBOTARI**, Specialist în planificare strategică și programare ADR Nord, care a prezentat subiectul:

Cu privire la aprobarea Programului Regional Sectorial în domeniul infrastructurii de sprijin al afacerilor în Regiunea de Dezvoltare Nord

Dna **Mariana CEBOTARI** a prezentat spre aprobare Programului Regional Sectorial în domeniul Infrastructurii de Sprijin al Afacerilor (ISA) în RDN. Membrii CRD Nord s-au familiarizat cu tipurile și rolul infrastructurii de sprijin al afacerilor din RDN, scopul și

obiectivele elaborării Programului Regional Sectorial, care este structura și abordarea metodologică a programului.

La fel dna **Mariana CEBOTARI** a prezentat publicului care este situația infrastructurilor de sprijin al afacerilor în RDN, referindu-se la problemele și provocări în dezvoltarea sectorului respectiv. În prezentare a fost menționat și surse de finanțare existente a afacerilor din RDN (prezentarea se anexează).

La finele prezentării, dl **Ion BODRUG**, directorul ADR Nord, a menționat că PRS în domeniul infrastructurii de sprijin al afacerilor în Regiunea de Dezvoltare Nord a fost elaborat de către specialiștii ADR Nord, în comun cu autoritățile locale, alți actori regionali care au făcut parte din Grupul de lucru. De asemenea, a accentuat că implementarea acestui Program va contribui esențial la dezvoltarea RDN și pentru aceasta ADR Nord și toți actorii regionali trebuie să depună maxim efort ca în rezultat să aducă plus valoare regiunii.

Dl **Ion LEUCĂ** a mulțumit dnei **Mariana CEBOTARI** pentru prezentarea Programului Regional Sectorial în domeniul infrastructurii de sprijin a afacerilor în RDN și a solicitat membrilor să intervină cu întrebări referitor la subiectul expus.

Dl **Boris IVASI**, delegat din partea SA "Hidroinpeș", or. Soroca, a specificat că este necesar de a dezvolta în primul rând infrastructura fizică din regiune: căile de acces, apă și electricitate.

La fel, dl **Boris IVASI** și-a expus părerea că RDN este într-un fel mai puțin privilegiată în comparație cu celelalte regiuni, aducând exemplu construirii podurilor la Ungheni și un alt pod construit la sudul țării. La fel s-a expus părerea pur personală că regiunea nu și-a ales direcția de dezvoltare corectă, promovând un șir de idei de proiecte de impact național, cum ar fi construcția unui pod peste r. Nistru, precum și idei de proiecte ce țin de infrastructura de drumuri din raionul Soroca.

Dl **Ion LEUCĂ** a mulțumit pentru intervenție și a adus asigurări că toate solicitările vor fi luate în calcul.

Dna **Ala STÎRCU**, reprezentat sector civil, este de părerea că atragerea investițiilor străine este contra patriotic. Dna Stîrcu ar dori să vadă în acest Program promovarea afacerilor locale și ai investitorilor moldoveni, prin asocierea producătorii, astfel punând accentul pe o economie mult mai protectivă, fiindcă așa fac țările europene care au succes.

La fel a recomandat ca punct informativ conceptul de autosuficiență, și anume: investiții locale, crearea asociațiilor de producător și întărirea intereselor pe plan național.

Dl **Ion LEUCĂ** a mulțumit pentru intervenția ajustată, aducând un exemplu de succes de asociere a producătorilor de miere de albini și deschiderea la Edineț a Centrului apicol.

Dl **Dorin ANDROS**, Secretar de stat în cadrul MDRC, a specificat că în politica Ministerului nu este specific de a favoriza vre-o una din regiuni, sau Agenții.

Vis-a-vi de construcția podurilor, a accentuat că subiectul dat nu ține direct de politica MDRC, dar se fac tendințe de a dezvolta mai multe poduri, de a le construi pentru a avea un acces mai ușor pentru transportul auto.

Privitor la întrebarea dnei Sîrcu, domnul secretar de stat a menționat, că au avut loc consultări publice a Programului ISA, unde au fost invitați toți cei interesați să vină cu anumite propuneri de îmbunătățire a PRS, iar astăzi la ședința CRD Nord, Programul deja rămâne să fie aprobat în forma care este, dar cu siguranță pe parcurs el poate fi completat și actualizat la necesitate..

Dl **Igor MALAI**, șeful-adjunct al Direcției generale dezvoltare regională a MDRC, a mulțumit tuturor autorităților care s-au implicat în elaborarea PRS în domeniul infrastructurii de sprijin al afacerilor în RDN, menționând că urmează realizarea următorului pas dezvoltarea conceptelor de proiecte viabile, unde membrii CRD Nord vor avea posibilitatea să se implice la identificare, dezvoltarea și promovarea proiectelor în sector, care ulterior în cadrul ședințelor vor fi discutate și aprobate.

Dl **Ion LEUCĂ** a mulțumit tuturor pentru implicare.

S-a propus să fie pusă la vot decizia nr. 1 *Cu privire la aprobarea Programului Regional Sectorial în domeniul infrastructurii de sprijin al afacerilor în Regiunea de Dezvoltare Nord.*

S-a votat:

PRO – 27

CONTRA – 0

ABȚINUT – 1

S-a decis:

1. Se aprobă Programul Regional Sectorial în domeniul infrastructurii de sprijin al afacerilor în Regiunii de Dezvoltare Nord, anexa nr.1, parte componentă a prezentei decizii.
2. CRD Nord, ADR Nord, APL I și II, mediul de afaceri și societatea civilă din Regiunea de Dezvoltare Nord vor contribui la implementarea Programul Regional Sectorial în domeniul infrastructurii de sprijin a afacerilor în Regiunea de Dezvoltare Nord.

În continuare, dl **Ion LEUCĂ**, Președintele CRD Nord a oferit cuvântul pentru a fi prezentat subiectul următor, dlui Ion BODRUG:

Cu privire la Raportul de implementare a Strategiei de Dezvoltare Regională Nord 2016-2020 în semestrul I al a. 2017.

Dl **Ion BODRUG**, director ADR Nord a specificat obiectivele principale pentru anul 2017 (prezentarea se anexează):

- Asigurarea accesului la servicii și utilități publice calitative prin implementarea proiectelor de infrastructură fizică.
- Facilitarea creșterii economice sustenabile în regiune prin promovarea potențialului socio-economic al RDN și atragerea investițiilor în regiune.
- Îmbunătățirea Guvernanței în RDN.

Ulterior, directorul ADR Nord a prezentat activitățile desfășurate și proiectele gestionate în semestrul I al a. 2017, conform Strategiei de Dezvoltare Regională Nord 2016-2020, referindu-se la:

- 13 proiecte finanțate din sursele FNDR, în valoare de 69 500,00 mii Lei (11 proiecte noi și 2 proiecte cu extindere);
- 2 proiecte finanțate din sursele AOD Estonia, în valoare de circa 1 214,75mii lei;
- 1 proiect finanțat din sursele Guvernului Român, în valoare de 3 321,82 mii lei

Dl **Ion BODRUG** a prezentat și principalele evenimente regionale desfășurate în perioada vizată.

Dl **Ion LEUCĂ** a solicitat întrebări din partea participanților. Întrebări nu au parvenit. Astfel, a dat citirii Deciziei nr. 2 *Cu privire la Raportul de implementare a Strategiei de Dezvoltare Regională Nord 2016-2020 în semestrul I al anului 2017.*

S-a propus să fie pusă la vot.

S-a votat:

PRO – 28

CONTRA – 0

ABȚINUT – 0

S-a decis:

1. Se ia act de Raportul de implementare a Strategiei de Dezvoltare Regională Nord 2016-2020 în semestrul I al anului 2017, anexa nr.1, parte componentă a prezentei decizii.
2. Se atribuie ADR Nord responsabilitatea de a remite Raportul în adresa Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor.

Conform agendei cuvântul i s-a oferit dlui **Victor CIMPOIEȘ**, membru CRD Nord, pentru a prezenta subiectul:

Cu privire la Comisiile regionale sectoriale (CRS) în cadrul CRD Nord

Dl **Victor CIMPOIEȘ**, membru CRD, a specificat că el a fost membru a comisiei de elaborare a Regulamentului CRS.

În discursul său dl Victor Cimpoieș a prezentat pe scurt celor prezenți la ședință, problemele cu care se confruntă CRD Nord, trecând ulterior la subiectul necesității creării CRS-lor în cadrul CRD Nord. Ulterior a fost prezentat proiectul Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei Regionale Sectoriale din cadrul CRD, care sunt atribuțiile CRS-lui și modul de funcționare a CRS, la fel membrilor CRD Nord li s-a prezentat responsabilități și competențe atât a copreședinților, cât și a membrilor CRS-lor ce vor fi create. Și nu în ultimul rând a specialiștilor delegați de către APL II și a secretarului CRS (prezentarea se anexează).

Dl **Ion LEUCĂ** a mulțumit pentru prezentare, fiind propusă că să fie creată o Comisie-pilot în domeniul Aprovizionare cu apă și canalizare, ca ulterior să fie creată și alte comisii în domenii prioritare.

Dl **Victor CIMPOEȘ** a venit cu propunerea de a crea două comisii și anume Aprovizionare cu apă și canalizare și Managementul deșeurilor solide, deoarece sunt probleme stringente cu care se confruntă APL-le din RDN.

Dl **Ion BODRUG**, directorul ADR Nord, a amintit că de subiect s-a discutat pe larg în cadrul atelierului de lucru „Fortificarea rolului Consiliului Regional pentru Dezvoltare Nord în procesele de dezvoltare regională”, organizat în luna mai a.c. de Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor și ADR Nord, cu suportul proiectului „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova”.

La fel, a directorul ADR Nord a menționat că organizarea acestor comisii prevede mai multă pregătire de informații, convocarea tuturor membrilor, iar după cum a și fost menționat și la altierul de lucru de la Vadul lui Vodă, preferențial ar fi ca ADR –ul să-l îndeplinească secretariatul acestor Comisii. S-a discuta cu donatorii despre necesitatea contractării unei persoane de a îndeplini secretariatul CRS. Iar propunerea ar fi să creăm acum o comisie și deja la ședința următoare să avem posibilitatea de a crea încă o comisie.

Dl **Constantin COJOCARU**, Primar Edineț, ar fi de părerea că aceste două comisii ar pute fi comasate, dar în final a fost de acord că sunt două domenii diferite și mai bine să fie separate.

Dl **Ion LEUCĂ** a menționat că s-a discutat în cadrul diverselor întruniri la nivel național și posibilitatea îndeplinirea secretariatului de către un ONG selectat, dar donatorii UE nu accepta o așa formulă, de aceea se propune ca ADR Nord să îndeplinească funcția de secretar al CRS create.

Dl **Dorin ANDROS** a specificat ca MDRC și-a luat angajamente de a restitui banii pe transport din sursele FNDR, pentru deplasarea la ședințele CRD numai pentru membrii din sectorul privat și cel asociativ, astfel motivându-i să participe la ședințe.

Dl **Ion LEUCĂ** a pus la vot constituirea Comisiilor sectoriale în domeniile:

1. Aprovizionare cu apă și canalizare
2. Managementul deșeurilor solide

S-a votat:

PRO – 28

CONTRA – 0

ABȚINUT – 0

Dl **Ion LEUCĂ** a mulțumit pentru prezentare dlui **Victor Cimpoeș** și a dat citirii decizia nr. 3 *Cu privire la Comisiile regionale sectoriale (CRS) în cadrul CRD Nord.*

S-a propus să fie pusă la vot.

S-a votat:

PRO – 28

CONTRA – 0

ABȚINUT – 0

S-a decis:

1. Se ia act de informația cu privire la Comisiile regionale sectoriale (CRS) în cadrul CRD Nord.
2. Se aprobă modificările în Regulamentul CRD Nord, cu completarea p. 17 din cap. IV cu sintagma *”și poate constitui comisii regionale sectoriale”*, anexa nr.1, parte componentă a prezentei decizii.
3. Se aprobă Regulamentul CRS în cadrul CRD Nord, anexa nr.2, parte componentă a prezentei decizii.
4. Se aprobă constituirea comisiilor în domeniile:
  - Aprovizionare cu Apă și Canalizare (AAC);
  - Managementul Deșeurilor Solide (MDS);
5. Funcția de secretariat al CRS va fi exercitată de către Agenția de Dezvoltare Regională (ADR) Nord, cu suportul financiar pentru remunerarea unui specialist, din partea partenerului de dezvoltare Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), în cadrul proiectului *„Modernizarea serviciilor publice locale (MSPL)”*.

Dl **Dorin ANDROS** a solicitat să fie luat în considerație că acele comisii care au fost constituite azi, ADR Nord să solicite de la APL II delegarea persoanelor specialiste în cadrul CRS, iar cel mai important ca APL II să asigure cheltuielile de deplasare a acestor persoane delegate. Sperăm că cu suportul GIZ CRS-le să-și realizeze scopul propus.

În continuare, conform agendei, dl **Ion LEUCĂ** a oferit cuvântul dnei **Maria PRISACARI**, Șef secție Cooperare și Atragerea Investițiilor, ADR Nord care a abordat subiectul:

Cu privire la coordonarea participării ADR Nord la implementarea proiectului IFAD în RDN.

Dna **Maria PRISACARI** a prezentat o informație despre propunerea de colaborare parvenită din partea Fondului Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă (IFAD), în vederea promovării granturilor disponibile pentru finanțarea tinerilor antreprenori în cadrul Programului Rural de Reziliență Economico-Climatică Incluzivă (PRRECI-IFAD VI), instituțiile participante fiind selectate în baza formularului de participare (prezentarea se anexează).

Astfel, dna Maria PRISACARI a prezentat ce servicii sunt oferite în cadrul Programului, precum și care va fi perioada de prestare a serviciilor în cadrul Programului.

Dl **Constantin COJOCARU**, Primar Edineț a solicitat ca terminologia folosită în prezentări să fie mai accesibilă pentru tinerii antreprenori.

Dl **Sergiu CULIBABA** s-a interesat dacă vor fi angajați persoane pentru a presta aceste servicii tinerilor antreprenori.

Dna **Maria PRISACARI** a specificat că ADR devine partener în acest proiect în implementarea programului IFAD în RDN.

Dl **Ion LEUCĂ** a dat citire deciziei nr.4 *Cu privire la coordonarea participării ADR Nord la implementarea proiectului IFAD în RDN.*

S-a votat:

PRO – 28

CONTRA – 0

ABȚINUT – 0

S-a decis:

1. Se ia act de informația privind participarea ADR Nord la implementarea proiectului IFAD în RDN.
2. Se coordonează participarea ADR Nord la implementarea proiectului UCIP - IFAD în RDN.

În continuare, Dl **Ion LEUCĂ** a oferit cuvântul dnei **Diana JOSAN**, Specialist în planificare strategică și programare ADR Nord care a pus în discuție subiectul:

Raport cu privire la activitatea CRD Nord în perioada 2015-2017.

Astfel, dna **Diana JOSAN** a reamintit membrilor CRD Nord despre recomandarea pe care ei au înainta-o Agenției la ședința din 18.01.2017, cu privire la prezentarea unui raport referitor la frecvența fiecărui membru CRD Nord la ședințele ordinare. La care specialistul ADR Nord a venit cu o prezentare succintă despre de ansamblu a participării membrilor CRD Nord la ședințele ordinare în perioada 29.09.2015 – 18.01.2017, ce constituie 5 la număr (Raportul se anexează).

Conform Raportului prezentat, reprezentantul Consiliului raional Ocnița a solicitat de a fi excluderea din CRD Nord a dnei Larisei Niculcea, director SRL „Dângenarul”, satul

Dângeni, raionul Ocnîța, din motivul că nu s-a prezentat în perioada 29.09.2015 – 18.01.2017 la nici una din ședințe și la solicitarea președintelui raionului Ocnîța.

Dl **Ion BODRUG**, directorul ADR Nord, a propus ca în baza informației prezentate, ADR Nord să adreseze tuturor președinților de raioane din RDN , o scrisoare prin care să solicite informații referitor la membrii CRD Nord care au lipsit mai mult de 3 ședințe, și propunerile lor vis-a-vis de acest subiect, iar la ședința viitoare să fie posibil de a lua o decizie privitor la acest subiect.

Dl **Victor CIMPOEȘ** este de părerea că ADR, prin CRD Nord verifică dacă membrul care a lipsit de la ședințe să fie exclus din componența CRD Nord.

Dl **Ion LEUCĂ** a reamintit membrilor CRD că există decizia Consiliul din mandatul precedent, în care este specificat că dacă membru care nu au participat de la trei ședințe consecutiv, el automat este exclus din componența CRD Nord.

Dl **Ion BODRUG** a precizat că este în prerogativa membrilor CRD de a exclude sau nu un membru ce nu se prezintă regulat la ședințe, iar în rezultat se va anunța procedura de selectare a membrului la funcția vacantă, anunțată de MDRC.

S-a propus să fie pusă la vot excluderea din componența CRD Nord, a dnei Larisa Niculcea, SRL „Dângenarul”, satul Dângeni, raionul Ocnîța

S-a votat:

PRO – 26

CONTRA – 1

ABȚINUT – 1

Dl **Ion Leucă** a dat citirii Deciziei nr. 5 *Raport cu privire la activitatea CRD Nord în perioada 2015-2017.*

S-a votat:

PRO – 26

CONTRA – 1

ABȚINUT – 1

S-a decis:

1. Se ia act de informația privind participarea membrilor CRD Nord la ședințele ordinare în perioada 2015-2017
2. Se aprobă excluderea din componența CRD Nord a dnei Larisa Niculcea, director S.R.L. „Dângenarul”, satul Dângeni, raionul Ocnîța.
3. Se pune în sarcina ADR Nord solicitarea de la APL II din RDN informații cu referire la membrii CRD Nord care au lipsit mai mult de 3 ședințe al CRD Nord.

La finalul ședinței, la rubrica diverse, dl **Ion LEUCĂ** a oferit cuvântul invitatului Lafarge Ciment Moldova S.A, dlui **Ștefan BIRĂU**, care a prezentat subiectul:

Diverse. Soluții economic eficiente pentru execuția drumurilor regionale. Bune practici

Reprezentantul Lafarge Ciment Moldova S.A. dl Ștefan Birău, a venit cu o scurta prezentare și revizuire a proiectelor de drumuri executate în Republica Moldova cu aplicarea de Beton Vibrocilindrat. A prezentat practici de succes, referindu-se la satele Dingeni și Mereseuca, în anul curent este în execuție drumul Farapontienca - Avdarma de 7 km, unde compania Lafarge Ciment Moldova S.A. asigura suportul tehnic de execuție.

Întrebări răspunsuri

La finalul ședinței CRD Nord dl **Ion LEUCĂ** și dl **Dorin ANDROS** au mulțumit tuturor membrilor pentru participare și lucru productiv.

Președintele CRD Nord

Ion LEUCĂ

Secretarul CRD Nord

Ion BODRUG